

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Stefaniei Nr. 13.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 16 Noevre 1907.

Intru combaterea contrariilor săi politici șeful parțiar țărănesc Floarea a Lupei a încercat de vreme întrebunțea cu predilecție suspiciunea acestora, că ar fi dușmani ai poporului românesc. Și pentru confirmarea acestor suspiciuni, ni impută, că am fi dat mână cu inimici noștri etnici în detrimentul națiunii noastre. Afară de aceea, că astfel de suspiciuni nu sînt bazate de loc, modul acesta de luptă înseamnă o infamie, deamănă numai de democrați, cari pentru ajungerea scopurilor egoistice, ce le urmăresc, nu mai au nimic sfînt. Falsificarea opiniei publice e parola lor, căci numai astfel — ei o știu prea bine — mai pot ei să-și facă mendrele lor.

În ultimul său număr »V. P.« acea fițică, în a cărei coloane afară de calomni și grobrienii nu întărești nimic și de a cărei citire chiar și vacarilor și porcarilor de prin cele sate li se face acuma greață, cu o obraznicia-i obicinuită face partidului național — în limbajul lor partidul propinator — reproșuri că ar fi dat mîna cu șeful partidului rutean, cu vicemareșalul țării prof. univ. Dr. Stefan Smal-Stocki, spre a combate și zădăr-

nici sancționarea legii comunale votate de dieta țării bucevinene.

Noi nu am făcut cu dl Stocki nici cînd prietenie, căci interesele poporului nostru colidează cu interesele poporului rutean; și a face prietenie cu șeful poporului rutean înseamnă vinderea intereselor poporului românesc. Și cei cari cunosc bărbații, cari formează astăzi partidul național, știu prea bine, că nici unul din ei nu va fi în stare să-și vîndă poporul, cum a făcut-o șefii partidului țărănesc d-nii Aurel Onciul și Florică a Lupei. Astăzi d-lor nu se rușinează să șerje în articolul prim din Nr. 51 de dto 10 Noevre 1907 al »V. P.« că *la spatele vornicilor, cari vroesc să oprească înaintarea stării țărănești stă iezuitul galițian Stocki, care pe după spate uneltește și intrigează contra reformei comunale. Lui nu-i trebuie oameni cinstiți în fruntea satului, ci numai niște păcătoși jidoviți, cari la porunca lui să trădeze interesele țărănești. Stocki, jidanii și vornicii au format o companie pentru a năduși țara și țărănimia. Cel mai mare dușman al țărănimii este galițianul Stocki*“.

Astăzi dl Florea a Lupei glăsuiește în organul său în acest mod pentru că... dă... în dl Stocki

d-sa zărește un rival la un post grăsuț — dl Stocki e și viceprezident la banca țării — și i-ar conveni deci mult să-l vadă pe dl Stocki șters de pe fața pămîntului, sau cel puțin politicește mort.

Dar oare totdeauna dl Florea a Lupei a glăsuie în acest mod contra d-lui Stocki? A uitat dl Florică, că chiar înainte de patru ani d-sa îi cînta d-lui Stocki osanele? Prin a cui făptuiri a ajuns dl Stocki să joace un rol de căpitenie în toate afacerile țării noastre, cu toate că d-sa e de origine din Galiția? A uitat dl Lupu că numai la insistența d-sale dl Stocki »iezuitul galițian« a ajuns vicemareșal al țării? Cînd resfoiești numai cu puțină atențiune gunoierul țării, ar politic depus de dl Lupu în jurnalul său »V. P.« te poți ușor convinge, că d-sa pînă nu demult avea altă părere despre fostul său camarad de luptă. Chiar patru ani în urmă, consumă pînă și ziua, căci era 10 Noevre 1903, dl Lupu scrie despre dl Stocki în »V. P.« Nr. 24, pag. 20. »Care din deputații boerești se poate asemăna în activitatea sa poporală cu deputatul rus Smal-Stocki? Nici unul. El luptă pentru interesele țărănești și fiecare om, care-și iubeste poporul

său, trebuie să se întovărășească cu acest deputat, care urmărește aceeași țintă, adică apărarea drepturilor țărănești... Nevoia țărănească nu-i națională da nu-i nici rusască nici moldovinească.

Dacă dsa toate ecestea le-a uitat, să ni dea voie ca să i li improspătăm în memorie.

De n'ar fi fost tovărășia Lupu-Onciul, dl Stocki sigur că n'ar fi astăzi nici vicemareșal al țării și nici viceprezident la bancă, căci n'ar fi fost ales deputat în dietă. În locul său l'am avea pe dl Nicu Flondor, care, combătut fiind cu o înverșunare deosebită de dl Lupu și Onciul, a picat față de dl Stocki numai cu 2 voturi; și din aceste voturi era un vot chiar a unui cuseru de a d-lui Lupu. Și aduce d-sa aminte de indignarea de care a fost cuprinsă întreaga națiune română, cînd a primit știrea despre reușita d-lui Stocki față de naționalistul Nicu Flondor?

E adevărat; cu vremea se schimbă multe; dar ca să se schimbe atît de mult părerea d-lui Lupu, cu tot proverbul românesc: »Lupu și schimbă părul, dar naravul bă«, tot stăm pe gînduri și ne întrebăm: ce să fie cauza acestei schimbări de opinii? de ce-l dușmănește dl

FOIȚA.

Pe albumul unei domnișoare.

Dumnezeu te-a răsădit
Drăgălașă floriceică!
Dacă bruma a venit,
Tu de ea să nu ai frică —

Te scutește un mister,
Grația dumnezească,
Ce s'a revarsat din cer
Altă soartă să-ți gatească:

Va veni un făt frumos,
Cu o față luminoasă
Și-ți va spune cu prisos
Cît e lumea de frumoasă!

Așa a fost să fie!

E noaptea — farmec de lumină
Pe frunzi și flori s'a revărsat
Și pîntre arbori în grădină
Se țese'n umbre un palat,
De-aștepti din cînd în cînd să easă
Al zinelor mireasă —

Și eată! — pe carare vine,
Alunecînd cu pas ușor,
Cea mai frumoasă dintre zine —
La peptul meu tremurător
Căzînd — șoptește'n agonie:
»Așa a fost să fie!«

Trecut-au ani, trecut-au zile —
Și cred c'a fost numai un vis;
Că soarta pe-al vieții file
Jucîndu-se — astfel a scris
Să port mereu în fantasmă:
»Așa a fost să fie!«

Pașcani, 30 Septembrie 1907.

V. Kalmucki.

Seară de toamnă.

Coboară piclă peste sate
Din valea plumburie;
La case cite-o licărire
Tresare viorie.

Din cînd în cînd livezile
Doinesc o jale lungă,
Din cînd în cînd talangele
Se'ngîmă lin la strungă.

Pe sus, în zările cărunte
Țîpînd, se'nvîrt cucorii;

Pe prunduri hurue'ntruna
Trudită, roata morii,

Pe uliți trec feciori, sunînd
Din frunză ruginie;
Un cor de grieri freamătă
O tristă melodie.....

Cîntec.

(Resunet din popor).

Frunză verde trei tulpine,
Mîndră, doru dela tine
Peste munți și ape vine
Și se'nucuibă'n sin la mine!

Și mă pișcă și mă stringe,
Inimioara'ncepe-a plînge;
O sărută, nu-i dă pace
Și inimioara-mi tot nu tace.

Frunză verde trei tulpine,
Mîndră vin' și tu la mine,
Precum doru dela tine
Peste munți și ape vine;

Și să vezi cum el mă stringe
Și-nimioara-mi cum tot plînge;
Vin' de plîngi și tu de milă
C'ășa-i doru de copilă!

Voi mestecîni.

(Foi de toamnă).

Voi mestecîni, sfinți ai vremii
Unde v-ii voalul verde
Unde-i șopotul de frunze,
Ce'n visări o lume pierde?! —

Prăpădiți în gînduri grele
Nu respondeți voi nemică.
Ici colo, ce trist s'aude
Cîte- frunză cum mai pică.

Parcă-mi spune de-alte vremurii
Viața cari nu le'nțelege;
Voi mestecîni, sfinți ai vremii
Pînă cînd veți sta tot rece?! —

Viorica.

(După o legendă poporală).

(D-șoarei As. Ma.)

La'nceput erai copilă,
Cosînzeană de frumoasă;
Intr'un vâl țesut de raze
Ca'n tre zine o crăiasă.

Floriceică ești acuma,
Ziua primăverii blinde;
Izvoarașul basme-ți spune,
Lunca-ți cîntă'n șapte sînte...

Lupu pe dl Stocki? Oare vede românul Lupu în rutanul Stocki inamicul său înverșunat și natural? Și cum de vine că d-lor pînă nu de mult foști prieteni, astăzi se apucă la hartă? Care nu cunoaște starea lucrurilor la noi și nu-l cunoaște și pe dl Lupu, poate ușor să vină în dilema de a crede, că d-sa într'adevăr îl combate pe dl Stocki numai pentru că vede în el un dușman al poporului românesc; cine-l știe pe dl Lupu, e convins, că la mijloc e numai un interes personal. **DL Lupu se teme, ca să nu-l iee dl Stocki cozonacul și friptura, devenind prezident la banca țării și asta-i cauza dușmăniei.** E ar tu țaran român, tu credeai cu dl Lupu se teme ca să nu suferi vr'o știrbire ale drepturilor tale, căci dl Lupu cu vorbele-i dulci a știut să te facă să crezi acest lucru!!

Noi în dl Stocki vedem un naționalist mare, care se jertfește pentru poporul său. Și cît timp d-sa nu va atinge drepturile noastre nu avem cuvînt să ne acățăm de el; în momentul însă, cînd va îndrăzni să calce în cercul nostru, îl vom combate cu toată puterea și cu toate armele ce ni stau la dispoziție.

Fățarnicia e una din cele mai urîte greșeli omenești. Și ori de dl Lupu a documentat că e fățarnic, o lăsăm în sama cetitorilor noștri.

Dr. Lupu și 80.000 cor.

Cu data de 5 l. c. Nrul 481/Praes. am primit din partea primarului orașului Cernăuț o scrisoare — în limba românească — prin care sîntem rugați pe baza § 19 a legii de presă să rectificăm momentele induse în articolul cu titlul de sus din numărul nostru din 3 l. c.

Nefiind prin acest articol nici consiliul comunal, nici dl primar al orașului Cernăuț jignit, am avut la început intenția să dăm acestei rectificări drumul cuvenit, adică în coșarca cu scrisori nepublicabile. Cînd însă în numărul ultim al faimoasei »V. P.« pag. 4 un articol scris de Florică a Lupei în care

d-sa zice că »conform declarațiunii primarului orașan (?) baron Fürth primăria comunală a tremis o rectificare oficială »Apărării prop.« ne ținem necesități a reveni asupra acestui fapt.

Va să zică: cu toate că noi cu »bărbatul curat ca lumina soarelui«, cu dl deputat Florică a Lupei, de a cărui persoană »străinii se acată cu atîta încredere«, nu stăm în nici o legătură, »sfiindu-se d-sa a conveni cu potlogari propinatoriști«, d-sa totuși a avut știre despre rectificarea, ce ni s'a tremis din partea primarului orașului. Vrînd, nevrînd, trebuie să ne întrebăm: de unde a putut d-sa să aibă știre despre aceasta rectificarea?

Respunsul este foarte simplu: pentru că d-sa sau a stilizat-o singur, sau a inițiat-o.

Nici una, nici alta nu ne pune în mirare, știind prea bine, că dl Lupu este în stare să facă și alte trebușoare, cînd interesul său personal o pretinde. Ne-am mirat însă mult, că însuși primarul orașului s'a făcut »slugă la dîrloagă« față de dl Lupu.

Nu odata au fost deputați comunalii trasi la răspundere pentru faptele lor. Ba, chiar întregul comitet a fost somat să-și deie sama de cele, ce le-a făcut.

Înainte de doi ani unul din cei mai cunoscuți deputați, care e lot-odată și consilier comunal, a fost atacat în public de către consilierul pe lângă tribunalul din Cernăuț, de dl Iulian Trompeteur, și învinuit a fi comis fapte frauduloase; și toate jurnalele din loc s'au ocupat cu afacerea aceasta, aducînd articoli întregi pro și contra. Dar atunci primarului orașului Cernăuț nici prin mîntre nu i-a trecut să trimită rectificări. Asemenea și însuși cumnatul d-lui Lupu care e și membru în comitetul comunal a fost învinuit de a fi comis niște

trebușoare nu prea »cavaleresti«; și nici aici dl primar nu a intervenit ba nici notiți nu a luat de procesul penal, iscat din aceasta afacere.

Dovadă evidentă că primarul orașului avea alte lucruri mai importante de pus la cale. Dece chiar acuma d-sa s'a simțit numai decît necesitat, să iee în scut pe dl Lupu și să-i cîrpească cîntea? Ce cauză a avut d-sa să se întrepună pentru dl Lupu?

Dacă dl Lupu nu s'ar fi simțit jignit prin articolul nostru, sigur că n'ar fi recurs la ajutorul primarului cerîndu-i tremiterea unei rectificări.

După informațiunile primite sîntem prima foare, care a fost învrednicită de dl primar cu o rectificare în o afacere, care de altfel poate fi rezolvată numai înaintea forului judecătoresc.

Ne-a uimit mult acest pas al primarului unei capitale, care are de luptat cu atîtea greutăți. Și servițiul ce credea să i-l facă d-lui Lupu, a ramas zero, căci toată lumea știe că proverbul rutean: »na zloghinu szapka horet« conține un mare și trist adevăr.

Grijește d-le primar de agendele d-tale atît de grele și rezpozabile și lasă »cîrpițul cîntei deputaților comunali« în sama lor proprie.

O mișelie democratică.

Prin rostul marelui prieten al țaranilor, Florică a Lupei, »V. P.« în numărul său din 10 Noemvre, serie sub titlul »Dep. Dr. Floarea Lupu și »Apărarea națională« că: »Apărarea națională« a publicat în ultimul ei număr la adresa d-lui Lupu o infamă calomniare, zicînd, că d-sa deaceea s'a lăsat ales (?) în delegațiunea (?) de trei pentru facerea (?) unui împrumut comunal (?) de opt milioane în Viena (?) pentru că l-ar aștepta oareșcare proviziune. Autorul acestei calomnii — așa se laudă potlogarii aparariști — să fie prof. în sf. teologie Stefan Saghin. Vom vedea, dacă dl

Stefan Saghin, care este șeful partidului propinatoresc, va putea dovedi aceasta calomnie și înaintea curții cu jurați.

Față de aceste suspiciuni ținem a declara franc conform adevărului, că prezidentul comitetului național, dl prof. universitar Dr. Stefan Saghin, nefiind membru în comitetul redacțional al »Apărării naționale«, nu a avut nici o ingerență relativ la stilizarea articolului intitulat »Dl Dr. Floarea Lupu și 80.000 coroane«, ba n'a avut nici o știre despre apariția acestui articol și că prin urmare acest articol a fost publicat fără știrea și consimțămîntul D-Sale. E ar ceea ce privește că chiar membrii din partidul național — în limbajul lui Florică »potlogari aparariști — s'ar fi lăudat față de unii din democrați, că dl profesor Saghin ar fi autorul acestui articol, declarăm, că nici cînd nu convenim cu membri din comitetul redacțional al fițiucei »V. P.« deoarece nu avem obiceiul de a ne întalni cu mahalagii și băieți fără ori și ce creștere și bună-cuviință. Afirmațiunea asta a »V. P.« resp. a d-lui Lupu nu a avut alt scop, decît să arete lumii, că d-lor mai convin afară de birjari, precupeți, măturători de strade etc. și cu persoane cu o purtare mai bună. Ziariștii de pînura scriitorilor dela »V. P.« pentru noi, însemnează o nimică întreagă. Suspiciunile publicate la adresa d-lui prof. Dr. Stefan Saghin la respingem cu indignare, demne fiind ele numai de un Florică, Jijie, G. T. etc.

Protestul

înaintat presidiului parlamentului contra alegerii deputatului (țărănesc)

Dr. Aurel cav. de Onciul.

(Urmare)

IX. Martorul Simion Moroșan din Cașvana a declarat alegătorilor Onufrei a lui Iordachi Ziubuca, Nicolai Giosan și Simion Manuila, tus-trei din Arbora, cumcă Samuil Birgovan din Cajvana a primit dela dl Dr. Aurel de Onciul suma

La 'nceput erai copilă,
Cosînzeană de frumoasă;
Viorică ești acuma,
Blindă-a florilor crăiasă.

..... i

Privighitoarea și trandafirul.

(De Oscar Wilde).

»Numai un singur trandafir roșu«, zise privighitoarea »numai unul! Pentru Dumnezeu, nu-i chip să-l capăt?«

»Este un mijloc«, răspuse tufa »dar e așa de îngrozitor, încît deabia îndrăznesc să ți-l spun«.

»Spune, spune«, ruga privighitoarea, »eu nu mă tem«.

»Dacă voești să ai un trandafir roșu« zise rugul »atunci trebuie să-l zămislești, tu singură, în luci de lună prin cîntările tale, și să-l colorezi apoi cu singele inimii tale. Tu trebuie să-mi cînti aici, apăsînd pieptul într'un spin. Toată noaptea trebuie să-mi cînti, și spinul trebuie să-ți străpungă inima, ca să între singele inimii tale în vinele mele, și să se prefacă în sînge de al meu«.

»Moartea e un preț mare pentru un trandafir roșu« zise privighitoarea »și

și viața mi-e dragă și mie. E așa de de frumos, să șezi în pădurea verde și să vezi soarele în carul său de foc sau luna, în drumu-i de mîrgăritar. Dulce aroma florilor, dulci sînt clopoștii ce înfloresc ascunși în vale, și iarbă înaltă pe pajiști. Dar pragostea e mai scumpă ca viața și cît prețuiește inima unei paseri față de inima unui om?«

Paserea își întinse aripele și despica aerul. Ea sbura ca o umbră peste grădină și pluti ca o umbră peste pădure.

Tinărul student era încă tot culcat în iarbă, și nici lacrimile din ochii săi frumoși nu erau încă uscate.

»Fii vesel«, zise privighitoarea, »fii fericit: tu vei primi un trandafir roșu. Eu vreu să-l zămislesc în luci de lună de cîntecele mele și să-l colorez cu singele inimii mele. Totul ce cer ca respaltă este, ca să rămii statornic în iubirea ta căci iubirea e mai înțeleaptă ca filozofia și mai puternică ca orice. Flacări sînt aripele amorului și trupu i este asemenea flacărilor. Buzele îi sînt dulci ca mierea, iar mirosul e asemenea tămăiei«.

Studentul privi în sus ridicînd capul din iarbă și ascultă cu luare aminte.

Dar el nu putu înțelege, ce ciripia privighitoarea cîtră dinsul, căci el pricepea numai aceea, ce sta scris în cărțile sale. Dar stejarul o înțelese și era trist, căci el iubia privighitoarea micuță, ce-și durase cuibul între crengile sale. »Mai cîntă-mi încă un cîntec« șopti el »căci dacă te vei duce tu, mă voi simți singur și părăsit pe lumea asta«.

Și privighitoarea cîntă stejarului, ear vocea ei suna ca apa, cînd picură dintr'un vas de argint.

Cînd sfiși ea cîntecul, se sculă studentul scofînd un caet cu file albe și un creon din buzunar.

»Frumos mai cîntă privighitoarea asta« vorbi el cîtră sine pașiod sub bolta pădurii. »Dar ori de are simțămînt? Cine poate știe. Eu mă tem că nu. Ea a fi ca cei mai mulți artiști; totul numai stil într'înșii. ear în lăuntru numai golicime. Ea nu s'ar jertfi niciodată pentru alții, ci gîndește în primul rînd la muzica ei, și știe fiecare, că artele sînt interesate. Admit cu toate aceste, că are sunete frumoase în gîtlej. Ce păcat că sînt zădarnice și nu poșed ceva valoare practică«.

El intră în odaia sa, se întinse pe pat, cu gîndul la mindra sa; curînd ațipi.

Cînd se ridică lana spre mijlocul bolții, sbura privighitoarea spre tufa de trandafir de sub fereasta studentului, apăsîndu-și aici pieptul de un spin. Ea cînta noaptea întreagă, cu pieptul apăsut spre spin, și luna rece, clară ca și cristalul, se pleca spre pămînt, ascultînd cîntecele privighitoarei.

Ea cînta noaptea întreagă, ear spinul intră tot mai adînd în pieptul ei, ear singele vieții îi picura încet.

Ea cînta întăi trezirea simțului de dragoste în inima unei fete și a unui băiet. Ear atunci începea a înflori pe virful tufei un trandafir minunat și petale se legau lîngă petale, precum eșia și din pieptul cîntăreței sunet după sunet. Trandafirul era încă palid, ca ceața deasupra riului, — palid ca zorii primi ai zilei și argintiu ca aripile zorilor. Ca imaginea unui trandafir într'o oglindă de argint, ca umbra unei roze în lac, astfel era trandafirul, ce înflorea pe virful cel mai înălțat al tufei.

(Va urma).

de 12000 cor. pentru a cumpăra voturi.

X. Este un secret cunoscut, cumcă Vasile Buliga din Arbora și-a vîndut votul său d-lui Onciul pentru suma de 120 cor. și că a fost somat să cîștige voturi pentru dl Onciul.

Candidatul în teologie Ilarie Isopescu, domiciliat în Arbora.

XI. Secretarul comunal Talsky din Cacica va documenta, că Slovacilor din acest sat s'a trimis din partea partidului onciulist scurt timp înainte de balotaj scrisori falsificate iscălite de conducătorul Polonilor, de Kwiatkowski din Cernăuț, în cari aceștia au fost somați, să voteze pentru dl A, de Onciul, care este sprijinit de partidul polon.

De facto însă partidul polonilor a hotărît să-l sprijinească pe candidatul național dl Dori Popovici.

XII. In caz că respectuos subsemnaților le va succeda să dea peste o astfel de scrisoare, atunci o vom aceluia protestului de față.

Comuna Părtești-de-sus nu este reprezentată în mod legiuit; gerentul ei este dl Victor Hacman. Numitul domn a influențat alegerea d-lui A. de Onciul, după cum se poate vedea clar din prostetele alegătorilor din acest sat, mergînd noaptea înainte de 23 Mai 1907 pe la alegători, lipindu-li pe țidulele lor numele d-lui A. de Onciul.

Martorul Dorimidot Popovici ne va documenta, că învățătorimea din Părtești de sus a dezvoltat chiar în fața locului de alegere, cea mai febrilă agitație pentru dl Onciul și că comisarul de alegere dl Hacman n'a făcut nimic pentru a pune stavilă acestor agitații ilegale.

Tot dl Popovici și parochul Ilari Bădăluță și controlorul la comitetul țării Cercavski, vor dovedi, că acest Victor Hacman n'a oprit de loc în cursul zilei întregi agitația cea mai intensivă a doi țărani din districtul Dornei pentru dl A. de Onciul.

XIII. Pe primarul din Botușana Georgi Gheață l'a amenințat dl A. de Onciul, că va fi eliminat din oficiul său de dl Lupu, care e asesor la comitetul țării, în caz că nu-l va sprijini pe dl Onciul.

Cantorul Dumitru Donisan din Capucodului va documenta, că secretarul comunal Emil Danilevici din Capucodului a introdus în ziua de alegere pe țidulele mai multor alegători, cari doreau să voteze pentru dl Popovici; numele d-lui Onciul.

Martorul Ioan a lui Georgi Buliga, Zigili din Arbore va dovedi, că inv. sup. din Cotul-de-jos i-a comunicat școlerilor, că pedepsele de școală vor fi cu mult mai aspre dacă părinții lor nu vor glăsu pentru dl Onciul.

XIV. Martorul Nicula a lui Manoli Jitariuc în Solca va dovedi, că Grigori Gaina în Solca i-a introdus pe țidula sa numele d-lui A. de Onciul, deși l'a rugat să-i scrie numele d-lui Dori Popovici.

XVI. In comuna Iaslovăț a dezvoltat învățătorul sup. Florciuc cea mai febrilă agitație pentru dl Onciul. fără să fi fost împedat de dl comisar.

Programul revistei populare „Deșteptarea“.

Societatea »Junimea« din Cernăuț a hotărît să scoată o revistă populară scrisă pe înțelesul țaranului.

Revista aceasta are următorul program:

1. Va publica articole de medicină și igienă populară.

2. Va primi în cadrele sale sfaturi din domeniul iurisdicției de toate zilele, de care are așa de mare lipsă poporul nostru.

3. Va publica sfaturi din economia și agricultura rațională.

4. Va reproduce bucăți alese din Sf. Scriptură precum și istorioare morale și religioase.

5. Va da sfaturi folositoare pentru economia casnică.

6. Va îngriji de o bibliografie a celor mai bune cărți populare apărute în Bucovina în Ardeal și România și va procura în masă cărți țaranii ce-ar dori să le cetească.

7. Va publica epistole dela emigrații din Canada, ca să vadă cei de acasă, în ce stare mizeră trăiesc contrații lor în străinătate.

8. Și în fine va scoate o istorie pe scurt a neamului românesc de pretutindeni, care istorie va fi scrisă de unul din cei mai competenți bărbați ai neamului nostru.

Polemici și articole politice nu vom publica nici cînd, fie ele scrise de ori și cine. Am numit această revistă „Deșteptarea“ deaceia, pentru că acest nume e caracteristic pentru programul nostru și nu poate că am fi voit să călcăm în urmele foastei gazete „Deșteptarea“. Noi nu voim să aducem desbinare în păturile neamului nostru, ci o înfrățire trainică. „Deșteptarea“ noastră va ieși bilinguar la 1 și 15 ale fiecărei luni și va costa anual 3 coroane.

conducerea revistei o poartă un comitet de redacție, compus numai din studenți și n'avem nici un membru onorar sau emeritat în acest comitet, ca să nu zică gura lumii, că stăm sub influența cutăruia, sau că facem politică sub masca unei reviste populare edată de societatea „Junimea“.

Martor ni-i D-zeu, că avem în vedere numai binele neamului și că nu stăm în serviciul nici unui partid politic. — D-zeu să ni ajute!

Cernăuț, în Noevre 1907.

Comitetul dn redacție.

„Junimea“ la Siret.

Deja de săptămîni se respîndise știrea prin țirgul Siret, că soc. acad. »Junimea vine să aranjeze și în acest an o petrecere și ca fulgerul trecea această știre din gură'n gură îndemnînd și agitînd, căci ea e iubită și stimată în tot districtul și glasul ei sonor află totdeauna resunet viu în inimile tuturor Romînilor adevărați și nu în sufletul negru și democratic a acelor puțini și răi.

Cu cită nerăbdare se aștepta această serată, dovedește, că aci si a dat întîlnire tot ce țirgul Siret și împrejurimea are mai romînesc și mai distins, ba și din depărtare, din regatul romîn au participat oaspeți mulți și aleși.

Sala hotelului »Annahof« era transformată într'un adevărat și splendid loc de farmec, unde frumoasele flori — vioioși îngerași — respîndeau valuri ușoare de un parfum îmbătător.

Lnmina atit de măestru potrivită părea prea palidă, căci ochi aprinși ai frumoșilor îngerași scînteiau mult mai puternic ca și pietrele prețioase și mulți

din dansatori ar fi dorit să răpească din focul lor fermecător pentru a-și hrăni privirea cu vecinica lor viață.

Multe serate s'au văzut, unde asemenea priveliști au defilat pe dinaintea ochilor, dar priveliștea ce prezintă de astă eată părechele de dansatori, a fost una, ce nu o poate imagina un muritor, nici chiar creerul celui mai străsnic democrat sau al celui alt cavalier politic, ce cunună doice furate dela ovrei și joacă prinși în rînd cu prăpădiții cirșmelor, căci ea e măreață pentru un pictor, admirabilă pentru un poet și deamnă de înteeprinderile »bravilor Junimeni«.

A fost în adevăr o petrecere cum nu s'a mai pomenit în țirgul Siiet și distinșii invitați au trăit într'o atmosferă plină de veselie, uitîndu-se pe figura fiecăruia mulțămirea și sincera satisfacțiune lipsite de acele pretențiuni democratice și pline de goliciune, ce se observă numai la înșălătorii politici ai poporului nostru.

La oarele 9 notele solemne ale horei resună în sală, — dl prezident Tudor cav de Flondor cu d-na Zoe Hacman deschide dansul; lui îi urmează părechi după părechi alunecînd ușor pe parchetul cel lucios și se duc, se duc plutind în dulce legănare pe aripele ritmului fermecător ale horei.

Noue note armonioase fac pe neobosiții dansători să se peardă în vârtejul dansului, pîrîndu-li-se viața un vis, un ideal! Cu toții doreau în taină, ca noaptea în loc să steie, să nu mai sîrșească în veci aceste momente de armonie, căci nimica nu-ți înalță mai tare sufletul, decit acele clipe fericite din viață, care te fac să uiți ori ce hartă și să crezi, că toți sînt stăpîniți de aceleași idei și simțiri!

Nu există fraze și limba ominească e prea slabă, ca să poată traduce prin armonia cuvintelor, armonia sufletească a acestei serate și cotanistul cel mai abil nu va putea să clasifice aceste flori cu graiu omenesc și atit de frumoase; totuși să încerc a culege aceste drăgălașe floricele pentru a forma buchetul parfumat zis al îngerașilor: în marea mulțime cu greu am recunoscut pe d-soarele:

Emilia Silion, regina florilor și a seratei, în roșu; Hortensia Șandru, o nimfă dela fîntina fermecată, în galbăn; Virginia Șandru, simpatii ce nu se șterg, în galbăn; Viorica Isopescu, idcalul visului de poet și o frumuseală răpitoare, în b'eu; Viorica Gramatovici, o distinșă vieneză plină de vioiciune și frumoasă ca un gînd răzleț, în alb; Tuția Hacman un crin de primăvară, în alb; Aglaia Hacman, neobosită dansătoare cu ochi fermecători, în alb; Stefi Kodakowski, ochi misterioși ca apa mării, în bleu cu alb; Octavia Turturean, de o drăgălașie fără samăn, în bleu cu alb; Silvia Turturean, cu surisul drăgălaș pe buze, în alb; Aida Coror, o frumoasă și simpatică aparițiune, în alb; Victoria Stoian, un mărgăritar cu flori, în cosiță, în alb; Anna Romanchierici, drăguță, în alb; Pasia Țurcan, frumoasă ca niciodată, în rose; Elena Popovici, zimbet discret, în alb; Prelici, candoare personificată, în alb; Maghior, figură distinșă, în albastru cu gris; Manisalli, un fericit chip de andalusă, în alb; Ienachievici, grații desfărșite, în costum național; Vasiloschi, fermecătoare, în costum național; Polonic, un bobocel în floare, în rose; Totuiescu, ochiu ispititor, în mano cu negru; Schletzer, un cobelci de argint, în alb; Lacusta, visul primului amor, în bleu cu alb; Popovici, un suris amorizat, în rose;

. și multe altele, ale căror nume îmi scapă și pe cari le rog de iertare, dacă n'am putut să le smulg din vîlmășagul răpitor al dansului și să-mi completez buchetul neisprăvit.

Printre frumoasele și distinșele doamne am observat: doamna; Zoe Hacman, în negru; Gramatovici, în negru; Silion, în negru; Șandru, în negru; Isopescu, în mano; madam Pastia, în rose: Alis Pascu, în alb; Kodakowski, în negru; Bail, în alb; German, în bleu cu alb; Horga; în negru; Vasiloschi, în bleu cu alb; Virginia Carabioschi, în bleu cu negru; Hinghofer, în alb; Furtuna, în alb; doamna controlor Gramatovici, în alb. Iar printre domni am observat pe domni: maior Pastia, locotenent Stoian, propr. msre Ionică Gorgos, avocat Vameșu, Halban, inginer Pascu, directorul Paul, prof. Volfram, Hinghofer, Kittel, prefect Bohosievici, sințile lor Gramatovici, Hacman, Turturean, Macovei, Horga, Vasiloschi, Ștefanuc și Furtuna, domni Silion, Bail, Zus, Dr. Carabioschi, director Dihm etc. etc.

Aici ar fi locul să intercalez și numele d-lor primar Beil, Silion Eugen, și Vasile Ropcean, cari au adus cea mai mare ostineală pentru reușita mulțămitoare a acestei serate, a cărei succes moral și material a întrecut toate așteptările, ear cei, ce n'au putut lua parte la această serată desigur, că vor regreta că au perdut o asemenea frumoasă ocaziune și pe viitor vor fi de altă părere, fiind că astfel de ocaziuni is cași paștile, numai odată pe an.

Osia.

Știri locale și din țară.

Reconstruirea cabinetului. Monitorul oficial publică modul de reconstituirea cabinetului Maj. Sa Monarbul a primit demisiunea miniștrilor Auersperg, Prade, Forst Pacak și a numit pe deputatul Fiedler ca ministru al comerțului, de deputatul Ebenhoch ministru al agriculturii, pe deputații Gessmann, Peschka și Praschek miniștri fără portofoli. Cu această ocaziune Maj. Sa a conferit d-lui Auersperg crucea ordinului Leopold, d-lor Pacak, Prade și Forst crucea de fier de cl. I.

Numiri. Secretarul de pe lingă tribunalul din Suceava dl Nicu Țurcan și procurorul substitut dela acelaș tribunal dl Dr. Romul Reuț, au fost avanzați la gradul de consilieri de tribunal și transferați primul la Cernăuț al doilea la Cimpulung; Transmitem felicitări cordiale.

Ședință literară. Duminică în 17 Noevrie a. c. se va ținea în cabinetul societății »Junimea« o ședință literară. Va ceti membrul Alexandru Morariu despre „Poezia populară erotică“. Ședința va începe la oarele 11 1/2 a. m. Oaspeții sînt bineveniți.

Soc. acad. teol. »Academia ortodoxă« a fost necesitată din cauza unor greutăți, ce s'au ivit în timpul ultim, a mina serata proiectată pe ziua de 24 Noevrie a. c. în Storojineț, pe mai tîrziu, probabil după Crăciun. Aceasta aducem onoratului public la cunoșțioță.

Comitetul soc. acad. teol. »Academia ortodoxă«, ales pentru anul administrativ al XXIV-lea 1907/8 s'a constituit în următorul mod: Președinte: Arseni Fărțaiș, secretar I.: Mihai Corduș, casar: Vasile Teleagă. Secția muzicală: Președintele secției și vicepreș. I.: Victor Berariu, Adlat I. și controlor: Grigori Sotnițchi, Adlat II. și econom: George Lanivski. Secția literară: Președintele secției și vicepreș.: Nicolai Cotos, referent și bibliotecar: Simeon Reli, Adlat și secretar II.: George Vedean.

„Junimea“ își va ținea adunarea generală pe anul administrativ 1906/1907 Joi în 21 Noevrie a. c. în localitățile obicinuite. Aduarea va începe fix la oarele 1 1/2 p. m.

Banca austro-ungară a ridicat scontul cu un procent întreg. Va să zică dela 5%—6%.

Constituirea comitetului soc. acad. »Dacia« pe anul 1907/8, a avut loc la adunarea generală din 7 l. c. precum urmează: Ioan Brătean, stud. fil. președinte; Octavian Aurite, cand. în drept vicepreședinte; Nicu Teaciu, stud. teol. secretar I; Constantin Boca, stud. în drept; D-șoara Eugenia Nichitovici, stud. fil. cassar; Sofronie Cernavski, stud. teolog. bibliotecar; Ilie Stoleriu, stud. în drept econom.

Concertul »Armoniei« se va da la 6 Decembrie a. c. în sala societății filarmoneice cu concursul muzicii militare a regimentului 41 de infanterie. Programul detaliat îl vom publica în unul din numărul viitor. Probele decurg regulat și promit o reușită foarte bună a tuturor pieselor, între cari se află compozițiuni de tot nouă, cari de sigur vor afla deplina aprobare a auzitorilor. Dorim harnicei societăți »Armonia« binemeritata reușită splendidă.

Societatea »Școala română« din Cimpulung aranjează Duminică la 24 Noembrie st. n. a. c. o petrecere împreună cu teatru și dans în sala comună din loc. Venitul curat este menit pentru sprijinirea băeților sârmani dela gimnaziul din Cimpulung. Intrarea de persoană pentru inteligență 2 cor. pentru popor 1 cor. Inceputul precis la 8 $\frac{1}{2}$ seara.

»Deșteptarea«. Recomandăm publicului cetitor gazeta populară »Deșteptarea«, care a apărut în primul număr în 15 Noembrie a. c. cu cuprins variat.

Intrunirea acad. »Bucovina«. Intrunirea acad. »Bucovina« are onoarea a invita la o convenire socială cu cântări, declamațiuni și dans, care se va aranja Duminică în 17 Noembrie st. n. 1907 în sala Polonilor (strada domnească Nr. 40). Inceputul la 8 $\frac{1}{2}$ oare sara. Întrarea 2 cor. de persoană; Loja 10 cor. — Toaletă cit se poate de simplă.

Directiunea căilor ferate aduce la cunoștința publicului interesat că s'au introdus expedițiunea de colli sub modalități de tot favorabile, pe cari le vom înșira în Nr. viitor.

Model de administrație comunală — afli chiar în Cernăuț, că doară nu înzadar e numit acest oraș »capitală«. Drept ilustrație la această aserțiune servească o întâmplare din 18 Sept. a. c. oarele 11 seara, petrecută între murii magistratului capitalei Cernăuț. În arestul comun al erau internați în acea sară 4 indivizi de sexul bărbătesc și un individ de sexul femeesc, o tinăruță ruteană din Verenceanca. Cele două sexuri erau despărțite numai printr'un ideal părete de scinduri, care n'a fost în stare să reziste pornirilor erotice deslănțuite în cei patru indivizi marțiali ce făcură bună cunoștință și cu Bacchus, așa că la un moment dat ca toți dădură asalt asupra tinerii rutene. Scena ce s'a desfășurat aici e de nedescris. Scriitorul acestor șire dimpreună cu alți doi domni treceau tocmai atunci pe strada crnilor și la auzul țipetelor infernale din partea desperatei femei, au sărit cu toții în ajutor și anume doi au ramas la fereastă, amenințându-i pe criminalii turbați să se astîmpere, ear al treilea a alergat să alarmeze autoritățile polițiale ale magistratului. Însă ce să vezi... în tot magistratul nu afli nici un unic clopot sau o sonerie electrică sau neelectrică. Un scandal, cum numai în Cernăuț îl poți întâlni.

Teatru de varietăți și concert rominesc. În sala Armoniei Palatul Național va afla loc Muni în 25 Noembrie 1907 reprezentațiune dată de orchestra română de sub conducerea d-lui Fănică Oance cu concursul irezistibilului comic român Const. Ionescu dela Teatrul Național din București. Programa: 1. Marșul »Deșteaptă-te Romine«. 2. Valsul ofițerilor romini 3. »Foae verde foi de fag« voce și orchestră 4. »Verde, verde trei lălele«, voce și orchestră. Pausă. 5. »Ițic gîndește« scenă comică prelucrată după dl Th. D. Speranță. 6. Potpourri naționale executate de orchestră. Pausă. 7. »In circumă« scenă comică țărănească cu

icoane din viața reală. 8. »Lelea cu scurteica verde«, voce și orchestră. 9. »Doina Codrului« și potpourri naționale. Pausă. 10. »M'a lovit« declamație comică de enormă senzație. 11. »Mi-ai spus să plec« și alte cuplete, voce și orchestră. 12. »Ași dori din piept să scoi«, voce și orchestră. Numeroase alte cîntece naționale, cuplete și monoloage. Inceputul la oarele 8 seara precis. Prețul locurilor: Loc rezervat 4 cor., stal I. 3 cor., stal II 2 cor., parter 1 cor.

Institut ortopedic. Dr. K. Schermer. Postul asistent al profesorului din Viena Dr. Adolf Lorenz și-a stabilit institutul său ortopedic în Cernăuț sub Nr. 4 str. Goethe. Cu privire la descele cazuri de boală de spinare și-avînd în vedere, că pînă acuma astfel de boli numai în Viena se puteau tîmădui este stabilirea numelui institut binevenită.

Atelier nou pentru fotografiat. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra atelierului nou pentru fotografiat »Rubens« din strada domnească Nr. 16 (întrarea din strada lui Kochanowski 6) care e o sucursură a cunoscutului atelier Rembrand din L mberg. Fotografiat de ori și ce mărime se execută aici în cridă oleiu și pastel. Prețuri moderate și confort mare.

Mașini de cusut Singer. În urma unei munci de 50 ani renumele cel are în ulme numele Singer pentru mașini de cusut e garanța cea mai bună relativ la material excelent și execuțiune perfectă. Asta e cauza, de ce mulți fabricanți și comercianți încearcă a vinde mașini imitate sub numele de »Singer«, »sistem Singer«, »Singer reconstruit« sau chiar și »Singer veritabil«. Să nu se lase nimene înșelat. ci la cumpărarea unei mașini decusut să întrebe totdeauna ori de mașina respectivă e din atelierul »Singer mașini veritabile«. Mașini originale Singer se vind numai în prăvăliile firmei și unde nu sînt de aceste, atunci să se comande direct dela o prăvălie de a firmei, cari se află în toate orașele mai mari. În Cernăuț se capătă mașini de cusut »Singer veritabil« în atelierul strada domnească 16 (vezi inseratul).

Se caută un băiat la învățătură în meseria bodnăritului. A se adresa la »Societatea meseriașilor, Cernăuț, Palatul național.

Repertoriul teatrului. De Mercuri în 20 pînă la în 24 Noembrie. Miercuri »Sommer-nachtstraum«, Joi »Carmen«, Vineri »Fledermaus« cu concert și dans (pop.), Sîmbătă d. p. »Schneewittchen«, seara »Trompeter v. Säckinger« și Duminică d. p. »Schlafwagen-Kontrolleur« seara »Trompeter v. Säckingen«.

Știri din lume.

Principesa moștenitoare a Germaniei, a dat naștere în 10 c. unui principe. Principesa Cecilia, s'a căsătorit la 6 Iunie 1905, cu prințul moștenitor Wilhelm și la 4 Iulie 1906 a dat naștere primului ei fiu prințul Wilhelm Fridric.

Acasă. Eri, Luni seara, scrie »Drapelul«, a sosit acasă dl Dr. Corneliu Jurca. împlinindu-și în temnița statului din Seghedin osînda de 8 luni cită i s'a amăsurat pentru articolii »De mortuis« publicați în Septembrie 1904 în ziarul »Drapelul«. Un număr mare de prieteni soți de luptă și aderenți i au ieșit în cale spre întîmpinare la gară. Poliția a avut de astă dată bunul simț, de a nu se prezenta la fața locului. Ordinea și liniștea n'a fost prin nimic tulburată. Cordiala vedere a fost mișcătoare.

Promoțiune. Din Budapesta ni se scrie că în 9 Nov. a fost promovată de doctor în medicină la universitatea din Budapesta dl Dumitru Pop.

Monumentul lui Lascar Catargiu. În 10 c. s'a făcut cu o deosebită solemnitate și în prezența unui public distins și numeros, desvălirea monumentului lui Lascar Catargiu, pe noul bulevard Colțea. Au fost depuse numeroase cununii, între cari una din partea Regelui cu inscripția: »Regele lui Lasbar Catargiu. în recunoșcătoare amintire«, Monumentul

este opera sculptorului francez Mercier. După desvălirea statuei au rostit discursuri d-nii G. Gr. Cantacuzino, primarul V. Brăteanu, Tache Ionescu, N. Filipescu și P. Carp.

Invenția unui capitan român. Nevoile clasei de jos și scumpirea lucrurilor de prima necesitate au făcut pe capitanul Castano, din București, să se gîndească încă de acum cîțiva ani la un mijloc eficace, pentru a înlocui lemnele și cărbunii. Studiind mereu această chestiune, capitanul Castano a construit un aparat pe care perfecționindu-l din ce în ce, a reușit să rezolveze această chestiune. Acelui aparat d-sa i-a dat numele de aparatul de încălzit »Mima« și funcționează cu un lichid numit »Mimalină«. La conferința ținută Sîmbătă, dl Castano a făcut și experiențe cu aparatul în chestiune și rezultatele au fost cit se poate de satisfăcătoare. După datele pe cari le-a dat celor asistenți, reese că puterea calorică a aparatului este de 19500 calorii, producînd caldura de două ori și jumătate mai mult decît ori ce cărbune și de 5 ori mai mult decît lemnele. Ca consumație nu consumă mai mult pentru o singură încălzire a unei sobe decît 250—300 grame în timp de 25 minute. În timp de o oară, consumă 1 litru de »Mimalină«, care coaste foarte puțin, cam la 4 centime litrul. ceeace face, ca o încălzire să coaste o centimă. Invenția aceasta în adevăr frumoasă, a făcut pe cei asistenți să felicite pe inventatorul român și să-i ureze reușită deplină.

Nouii atacuri în contra aromînilor. Se anunță din Constantinopol, ancheta orînduită cu prilejul pustiirii satului patriarhist Raccova vileatul Monastir, a dovedit că membrii candelii bulgare, cars a săvîrșit atacul s'au recrutat din satele exarchiste cari voiau să se răsbune pentru atacul unei bande grecești în contra unui sat exarchist. E vorba de una din represaliile obicinuite în lupta bandelor din Macedonia. După cum ni se anunță din Constantinopol activitatea bandelor bulgare din Macedonia a început să se resfrîngă și asupra aromînilor. Di vilaele Ueskueh și Salonice se semnaleză cazuri de acest fel în ultimul timp. Acțiunea bandelor sîrbe și bulgare în vileatul Uscub continuă. Vineri o bandă sîrbă a atacat satele bulgare Stracin, Dishidi, Kratova și Hradec din districtul Palonka. O parte din satul Stracin a fost incendiat. La gradec casa primarului a fost arsă, primarul a fost găsit mort în mijlocul fiacărilor. În aceeași zi o bandă bulgară a incendiat satul sîrb Kisejica. Trei persoane au perit.

Modificarea legii comunale din România. Prin proiectul de lege pentru modificare legii comunale se prevede mișcarea lefurilor primarilor rurali și suprimarea lefurilor ajutoarelor de primari. Notarii ce se vor prevedea prin noaua lege ca reprezentanți ai guvernului în comune vor fi plățiți cu 60, 80 și 100 lei, după importanța comunei. S'a aprobat de către ministerul de interne planurile pentru alimentarea cu apă a orașului Călărași. Consiliul comunal respectiv va decide asupra creditelor ce urmează să se deschidă pentru îndeplinirea acelei lucrări de edilitate. Ziarul »Lupta« din Budapesta publică următoarea știre: »Ziarele maghiare din Budapesta au adus știrea, că ziarul partidului național și al clubului naționalist dietal »Lupta« ar fi fost cumpărat de dl Birăuț. Dăm desmintire formală și delarăm, că știrea lansată nu corespunde adevărului.«

Propunerile d-lui Haret ministru de culte, referitor la islazurile comunale. Intru'n cerc restrins de deputați, cari fac parte și din Comisiunea parlamentară, dl Haret ministru de culte, a declarat că d-sa are și alte soluții, referitor la islazurile permanente și în afară de cele prevăzute în proiectul d-lui Brăteanu. Dl Haret e convins ca punîndu-se în aplicare propunerile d-sale ele vor da cele mai frumoase rezultate. Economia acestor propuneri este la locurile de islazuri permanente, susținute de cătră dl Ionel Brăteanu, să se facă în cea mai mare parte prin ajutorul fiecărui țaran. Să se impuie fiecărui țaran ca pe pămîntul ce-l are, fie ca proprietate, fie ca arendă, să destitue o mică parte pe

care să semene și să recolteze lucernă, după sistemul elvețian. În caz cînd țărării vor refuza de-a sămăna sau recoalta lucernă pe pămîntul lor, atunci, percepția comunală, prin agenții săi, să angajeze oameni și să aibă grijă de a sămăna și recolta pe aceste locuri lucerna trebuincioasă. Toate cheltuelile ce se vor face de cătră percepție pentru recoltarea lucernei, se vor opri în urmă dela țărani, plus o amendă. Același sistem va propune dl Haret și pentru cultivarea grădinilor de zarzavat. Aceste soluții fiind comunicate și regelui la Sinaia, au fost aprobate în totul.

Școala birjarilor diu București. La 1 Noembrie a început a funcționa școala birjarilor înființată din inițiativa d-lui prefect al poliției capitalei și a S. P. A. Cursurile se vor preda de mai mulți profesori și la ele vor trebui să urmeze toți conducătorii de birji. Pe viitor nime nu va putea fi admis ca conducător de birje, pînă ce nu va poseda un certificat de absolvire a acestei școli.

Bancnote noi. Cu începere te 1 Maiu 1908 vor fi puse în circulație noi bancnote de 20 cor. Vor fi de culoare lila, ca cele de 10 cor. și vor avea formatul cam tot așa de mare. Deocamdată se vor imprima în valoare de 30 milioane de coroane.

Cel mai vechi oraș de pe pămînt. O expedițiune engleză a făcut săpături în ruinele dela Bisurca, ce se găsesc într'un pustiu năsipos și sălbatec din Mesopotamia centrală. Chiar în suprafață s'a dat peste zidurile unui oraș pe care o inscripție săpată arăta numele lui Dungi personaj care a trăit dela 2750 a Chr: sub acestea alte pietre purtau inscripția Ur Gur (280 a Chr), dedesubtul acestui strat au apărut clădiri din vremea lui Sergon 3700 a Chr. La adincime de 2 metri jumătate s'a găsit material de construcție dela 4500 a Chr. și dacă ne gîndim că adincimea totală a ruinilor s'a arătat a fi de 12 metri și jumătate, ce enormă vechime trebuie să reprezinte ultimile straturi! S'au găsit ultimile obiecte interesante, între cari și o statuă de marmură întreagă, căreia i-se atribue vechimea de 4500 a Chr. așa că e cea mai veche statuă din lume. S'a găsit între alte obiecte și o zurnăitoare de argilă care încă sună. Jucăria care a învesilit cu atitea mii de ani în urmă pe un copil din Mesopotamia ar putea face plăcere și astăzi unui copil din zilele noastre.

Conferință. M. S. Regina Romîniei a acordat patronagiul Său conferinței pe care dl major veterinar Stănescu o va ținea la Ateneul din București. Vineri 26 c. D-sa a vorbit despre »Africa română și ruinele din Pompeia africană« și va reprezenta prin proiecțiuni luminoase, vederi din lagărul militar Iambeza al Legiunei Augusta și din ruinele dela Tingad, oraș romîn antic din Africa, la a cărui desfundare de sub pămînt lucrează Francezii de mai mulți ani. Inițiativa acestei conferințe a fost luată de d-na general Averescu pentru sporirea fondului institutului ficelor de militari.

Comisia de imunitate luînd în desbateri în ședința de 5 l. c. chestia violării imunității d-lui deputat Alex Vaida, ascultînd diferitele fasiuni, pe cari le-a aflat contradictorii a constatat totuși, pe baza acestora, că imunitatea de deputat a d-lui A. Vaida a fost violată prin cunoscutele scene turbulente petrecute în parlament. Dar comisiunea n'a putut (?) să erueze cari anume au fost persoanele cari s'au făcut culpabile de această violare. Comisiunea va prezinta Camerei un raport în acest înțeles. În aceeași ședință croatul Potocineac a fost pedepsit cu 30 zile eliminare din parlament, pentru cunoscutul caz, cînd își urmasse vorbirea în contra oprirei președintelui, iar pentrucă nu s'a înfățișat înaintea comisiei, este din nou pus sub cercetare.

Tratativele dintre Serbia și Austro-Ungaria. Ministrul de finanțe al Serbiei, Paciu, a cerut de urgență guvernului său instrucții statistice asupra exportului Serbiei. Desbaterile de pînă acum n'au dus la rezultate favorabile și sint temeri, că Serbia nu va putea nici acum să închee convenția comercială cu Austro-Ungaria.

Un român ucis de jandarmi. În Satu-lung-Chioran (Transilvania) executorul cu doi jandarmi s'a dus să facă execuție prin sat pentru dare. Un biet român n'a voit să-i lase în casă, ci le-a spus să-i zălogească vitele din grajdul, dacă e lipsă de zălogire. Un jandarm momentan l-a și omorât atunci, străpungându-l cu baioneta. Faptul a produs mare consternație.

Fundațiunea Trandafil. »Tel. român« i se comunică din Budapesta, că tribunalul regesc a adus sentință în procesul intentat din partea metropoliei gr. ort. romine și purtat prin dl avocat Dr. Emil Babeș în contra patriarhiei sârbești din Carloveț, pentru împărțirea pământului aparținător la fundațiunea Trandafil. Tribunalul a respins excepțiunile și rugarea Sîrbilor, ca realitățile să fie decretate indivizibile, și ca fundațiunile să se administreze din partea delegațiunii congresuale din Carloveț și mai departe, și a decretat segregarea pământurilor și împărțirea lor între metropolia romină și patriarhia sârbească. Totodată au fost condamnați Sîrbii și la purtarea cheltuielilor, în sumă de 5000 cor. Biserica gr. ort. romină a intentat proces Sîrbilor și pentru jumătate din veștile ce le-au avut Sîrbii din fundațiunea Trandafil în curs de 22 ani, Tribunalul reg. a decis, că patriarhia din Carloveț este datoare să dea rațiocinul metropoliei romine despre toate venitele avute din fundațiunea Trandafil, dela primirea ei în administrare pînă astăzi, iar tabla regească întărind zilele trecute deciziunea aceasta, a ridicat-o la valoare de drept. Sîrbii deci au să dea socoteală în 30 de zile despre toate venitele de pînă acum din această fundațiune. Avocatul bisericii noastre a fost tot dl Dr. Emil Babeș. Este speranță, că acest nou proces câștigat, va aduce metropoliei noastre suma de vre-o 200.000 cor.

Banca Națională a României a urecat dobînda la 8 la sută și contra efecte la 8 1/2 la sută.

Chestia despăgubirii proprietarilor romini din România. Ziarul »La Roumanie« anunță, că guvernul romin a luat o hotărîre în ce privește despăgubirile ce urmează a se acorda proprietarilor devastati. Pagubele au fost evaluate zice »La Roumanie«, la 30 milioane lei. Guvernul va acorda 50 la sută din această evaluare. În acest scop se va deschide un credit de 15,000,000 lei.

Teatru.

Marți în 12 l. c. s'a jucat »Gasparone«, operetă în 3 acte de F. Zell și R. Genee, muzica de Karl Millöcker

avînd regia dl Otto Schiller. Aceasta piesă pe lingă faptul, că ea se impune prin un conținut interesant și muzica-i drăguță, reclamă pentru sine în cazul de față o importanță și mai mare din cauza, că însuși directorul dl Klein a jucat rolul lui Benezzo cu o adevărată virtuozitate. Verva, ce a desvoltat-o el în joc, vocea lui plăcută și mimica, de care s'a uzat el în abundență, a concentrat atențiunea publicului asupra acestui actor. Aplausele frenetice, ce au urmat totdeauna jocului și o cunună frumoasă, ce i-a fost oferită, i-a fost directorului o dovadă electantă, despre simpatiile generale, de cari se bucură.

D-ra Lingg în rolul contesei văduve de santa Cooce precum și duenna acesteia Zenobia (d-na Burg) au fost la culmea rolurilor lor.

Ultima a trebuit să repețească cîntecul »Es gibt keine Männer mehr«.

Și ceilalți artiști, d-nii Schiller (podesta Nasoni), Hold Sinpolfo fiul lui Podesta, dl del Zopp (Erminio), apoi d-ra Gella (Lora, nevasta lui Benezzo) au interpretat rolurile lor în mod de tot satisfăcător, încît această reprezentare se poate număra la cele mai reușite. Să nu uităm însă, că la schimbarea atît de rapidă a bucăților, exercitarea consumă o mulțime de timp și recere o doză foarte mare de muncă. Pentru aceea însă și teatrul e în toată ziua plin plinuț. B.

Bibliografie.

A apărut:

A apărut Nr. 10 (Octomvrie) din revista »Viața rominească« cu următorul cuprins: **** Legenda Funigeilor (Poem dramatic). C. Stere, Socialdemocratism sau poporanism? (Cap. III). — N. Gane, Mîngăiere. — Iorgu G. Toma, Torcătoarer, trad. din Goethe (versuri). — A. Baltazar, Note asupra industriei de arte (cu 5 ilustrații) — M. Sadoveanu, Florul. — Octavian Goga, Fecunditas (versuri). — Radu Rosetti, Despre chipul în care se exploatau moșile în Moldova în epoca regulamentară și despre sporirea agriculturii în acel răstimp. — Constantin Botez, Iliada în romînește. — Gt., Viața Rominească în Bucovina (școlile secundare. — Din activitatea dietei). — I. Russu-Sireanu, Scrisori din Ardeal (Joia

roșie — 140000 demonstranți. — Partidul național și socialistii pentru sufragiul universal. — Emigrările. — Intre alegători. — Prigoniri). — G. I., Cronica literară. (Trecutul în opera de artă — »Un sămănător de idei«). — Dr. D. Călugăreanu, Cronica științifică (Alchimia modernă). — I. G. Duca, Cronica externă. (O corabie care se înneacă). — George Ranetti, Cronici Bucureștene (Octomvrie). — P. Nicanor & Co. Miscellanea — Recenzii: Ioan Slavici, Nuvete, — I. S.; Gr. M. Alexandrescu: Poezii, — C. B.: D. Th. Neculuță: Spre țărîmul dreptății, — M. C.; Iuliu Dragomirescu: Flori de Argint, — O. B.; Sebastian Moruzi: Cîteva vederi în chestia țărănească. — C. S.; Paul Verlaine: Voyage en France par un français, — C. V.; A. O. Maior: Biblioteca copiilor și a tinerimei, — Mm. — Revista Revistelor: Luceafărul, Sămănătorul. Convorbiri, Arhiva, Studii filozofice, La Nouvelle Revue, Mercure de France, La revue, Revue de Métaphysique et de Morale, Le Mouvement Economique, Nouva Antologia, Revista d'Italia, Deutsche Rundschau, Sozialistische Monatshefte, Contemporary Review, The North American Review. — Varietăți. Mișcarea intelectuală în străinătate. — Bibliografie.

Apel.

În comuna Ciudei au ars în 24 Octomvrie gospodariile a două văduve Floarea lui L. Popescu și Marghioala lui Gavril C. Popescu, cu desăvîrșire. Toți oamenii voitori de bine sînt pe această cale rugați a adresa părintelui paroh din Ciudei Nicolai Carauș cît îi va ajunge mijloacele, pentru a scuti sermanele familiei de foame și frig.

Concurs.

Cu aceasta se escrie concursul pentru două (2) stipendii cîte 200 coroane anual din »Fundațiunea Pumnuleană« pentru studenți romini, cari cercetează o universitate, școală politehnică, sau de arte frumoase. Petenții au a se adresa direct la comitetul »Societății pentru cultura și literatura romină în Cer-

năuș« pînă în 15 Decemvrie a. c. alăturînd cererilor lor următoarele alegate:

1. Certificatul de botez ca document, că sînt Romini bucovineni de religiuena ort. orient.;

2. Testimoniu de maturitate, care-i inereptățește pe respectivii petenți de ași continua studiile la vreo universitate, școală politehnică sau de arte frumoase, eventual testimonii de colocvii;

3. Indicele, ca document, că petiționarii într'uadevăr urmesză studii mai înalte de specialitate, științiale sau artistice;

4. Actul de paupertate ca document că sînt sârmani și au trebuință de ajutor.

Stipendiații vor beneficia de stipendiile acordate prin tot timpul, care-l prescrie legea pentru absolvirea studiilor la respectiva specialitate, ce au îmarățit-o, avînd a documenta la linia fiecărui semestru, resp. an, că urmează aceste studii cu succes și fără întreprupere.

În lipsa de petenți bucovineni se vor considera studenți romini din Transilvania și Ungaria.

Pentru Comitetul Societății pentru cultura și literatura romină din Bucovina:

Președintele: Secretarul:
Dionis Bejan A. Bocca

Știri ultime.

La mandatul judecătorului de instrucțiune a fost onorată redacțiunea noastră Joi în 14 l. c. oarele 4 și jum. p. m. cu vizita a doi funcționari dela direcția de poliție, cari veniseră să caute manuscrisul articolului publicat în numărul din 3 l. c. cu titlul **Dr. Lupu și 80.000 coroane.** Credem că e de prisos să mai zicem la acui stăruință ni s'a făcut perchiziția. Simțitor a mai devinut dl Lupu! chiar și pe dl jude de instrucție îl mobilizează să-i steie în ajutor întru păzirea cinstei sale. Am regretat numai, că rezultatul acestei perchiziții a fost negativ.

Se caută

doi sau și un băet român pentru ciubotărie la Iosef Varziczka, pe strada gării Nr. 25 pe trei ani cu îmbrăcăminte proprie, sau pe patru ani cu îmbrăcăminte dela măiestru. Băieții trebuie să poată citi și scrie romînește și nemțește.

Univ. med.

Dr. M. BRÄUER

locuște și ordineză în cepînd dela

1. Noemvre a. c. în casele proprie strada lui Hormuzachi Nr. 5.

Drul în med. univ.

Carol Schermer

dupre o activitate îndelungată la ambulatoriul ortopedic al profesorului Dr. Adolf Lorenz din Viena a deschis

un institut ortopedic

în Cernăuț, strada lui Goethe Nr. 4

în apropierea teatrului. — În acest institut se vor trata diformități a vertabratei a extremităților (picioare X și O) picioare strîmbe și late, scrieturi și inflamațiuni de încheieturi precum și ori ce pareză. Atelier propriu pentru fabricarea de cosete, de aparate invelitoare, de utenzilii pentru picioare strîmbe și pentru legători de mijloc.

Pensionat propriu pentru pacienți veniți din afară.

Numa Dupuy & Comp.

**Corosiv (salamură) pentru săminturi
contra tăciunelui**

Intrebuintat de mulți ani cu succes mare și netăgăduit.

De vinzare în Bucovina numai la:

Schmiedt și Fontin, Cernăuț.

Anunț de deschidere.

Atelierul modern de fotografie

RUBENS

strada domnească 16, Intrarea din strada lui Kochanowski 5, sucursală a cunoscutului atelier Rembrandt din Lemberg, prasaja Hausman, se recomandă onoratalui public.

Esecutare perfectă de fotografii mari dupre fotografii de ori și ce mărime în cridă, oleiu, pastel etc.

Execuțiune excelentă. * Prețuri moderată. * Intocmire confortabilă.

Mașine de cusut „SINGER“

pentru ori și care ecop, nu numai de gen industrial, ci și pentru lucrări de cusut în familie, se pot comanda numai prin noi.

Dați sama ca cumpărarea mașinilor să urmeze numai în prăvăliile noastre

Prăvăliile noastre sînt de cunoscut dupre tablele - - acestea - -

Singer Comp. societate pe acții pentru mașini de cusut

Cernăuț strada domnească 16. * sucursale în toate orașele mai mari.

In atențiune: Toate celelalte mașini, oferite de alte stabilimente de mașini de cusut, sub numele „Singer“ sînt construite după un sistem în vechit de al nostru, care, ce se atinge de construcție, prestațiune și durabilitate, este mult inferior față de sistemul nostru acest nou.

Restaurantul Denk mai nainte Aufmesser

Cernăuți, Strada Templului 3.

Astăzi și în fiecare zi

CONCERT

al renumitei capele

FĂNICĂ ONCEA

compositor Român și capelmastru din Brăila

constătătoare din 7 Domni și 4 Dame.

Inceputul la oarele 7 seara.

Pentru mîncări și beuturi gustoase precum și serviciu bun este îngrijit.

Pentru frecuentare numeroasă roagă cu tot respectul

Lorenz Denk, Restaurator.

Tipărituri pentru parohiate

se găsesc de vînzare la

Societatea tipografică bucovineană în Cernăuț, Piața principală 3.

Dr. Dragoș Bumbac

advocat

- - în Suceava - -

locuște vis-à-vis dela judecătoria cercuală.

Dr. Heinrich Marbach

și-a deschis în Gurahumorului

biroul său de advocatură

în casa doamnei Meisler.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depcu de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fiu, Graz.

Cumpărari avantajoase pentru earnă și articole pentru crăciun. — Depozit bogat. — Toate mărfurile în calitate solidă.

Blănării. Ilnării, mănuși și ciorapi. Albituri sistem Dr. Jäger și Lahmann. Bonete de blană și postav pentru domni, dame și copii.

Păpucarie, galoși și șoșoni. Ciobote pentru vînători.

Mântăluțe pentru copii, haîne și bonete.

Palării pentru domni și băeți. Cilindre și clacuri. Theatre echarpes.

Cravate și cachnez

săniuțe sistem Rodel, jachete, cepițe, mănuși etc. etc.

Albituri pentru domni, gulere, manșete și batiste.

Parfumuri, săpunuri, perii de strae pentru cap și dinți.

Obiecte pentru înpodobirea părului, Pepteni.

Puști de vînat, revolvere, Muniție. Cergi de călătorie. Gilete de modă pentru domni. Tăcîmuri de argint garantat Alpaca sau China.

Zigarete de chilimbar și dose pentru zigări și zigarete.

Obiecte de piele: Tăscuți portative pentru dame. Giate și gemandane pentru călătorie. Necessaire pentru călătorie. Oglinzi portative și pentru toaletă.

Cadre pentru albumuri și fotografii.

Utensilii pentru scris.

Utensilii pentru fumători, casete.

Casete pentru juvaere fotografii, utensilii de cusut.

Ochene, bastoane și păioare.

Jocuri de domino. șac, preferanz.

ANUNȚ

relativ la fructificarea capitalurilor depuse la sucursala băncii „Wiener Bank-Verein“ din Cernăuț.

Sucursala băncii „Wiener Bankverein“ în Cernăuț aduce la cunoștință că începînd

cu ziua de 11. Noemvre 1907

dobînda pentru capitalurile depuse spre fructificare cu livrete fără privire la mărimea sumelor sa fixat pînă mai deapoi cu

$4\frac{1}{2}$ (patru și jumătate) procent p. a.

C e r n ă u ț i a 11 Noemvre 1907.

Sucursala bancii „Wiener Bank-Verein“.

Birul de rente se solvește de cătră banca „Wiener Bank-Verein“ din mijloacele proprii.

Redactor responsabil: Dionisie Voronca, oficial c. r. de poște i r.

Societatea tipografică bucovineană în Cernăuț.